

OFFICIEEL GEDEELTE.

Uitsluit van Zijne Majesteit den Koning van den 18den Mei 1829 no. 118.

WILLEM, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Grootvorst van Luxemburg, enz., enz., enz.

De voordragt van Onzen Minister voor de Marine en Kolonien, van den 30sten april jl. litt. K no. 94, daarbij Onze goedkeuring onderwerpende, de benoemingen van den bij het leger in Oost Indië, invoege als die gedurende het derde kwartaal des verleden jaars, door Onzen Kommissaris Generaal aldaar zijn gedaan; mitsgaders de verzoeken om demissionen aan onderscheiden officieren; en het rapport van Onzen Kommissaris Generaal van den 11den dezer no. 12; hebben goedgevonden en verstaan:

Goed te keuren de hierna vermelde, door Onzen Kommissaris Generaal in Nederlandsch Indië, gedane benoemingen Rijks Landmagt aldaar, als:

Bij de militaire administratie.

Boekhouder met rang van tweeden luitenant, van den 11den dezer no. 12; heeft goedgevonden en verstaan:

Bij de 18de afdeeling infanterie.

Tweede luitenants, van den adjudant onderofficier, J. R. Lennins, van de sergeanten majoors, A. C. Molière, J. A. Zaalberg, van de afdeeling en H. L. Lussan, van het algemeen depot; van den kadet sergeant, S. J. Driell, van de afdeeling; van den sergeant J. P. Driell, van de afdeeling; van den fourier, P. W. Heermans, van het algemeen depot

Bij de 19de afdeeling infanterie.

Tweede luitenants adjudanten, van de tweede luitenants, A. A. Hutschler, J. Semmel en H. P. Harnitz, van de afdeeling.

Tweede luitenants, van de adjudanten onderofficieren, H. C. van der Veen, van de afdeeling infanterie, van den sergeant majoor, C. van der Veen, van de afdeeling; van den kadet sergeant J. W. van der Veen, van het algemeen depot; alsmede van de sergeant J. van Blokland, van de afdeeling en A. de Ceuninck, van de 18de afdeeling infanterie.

Bij de 20ste afdeeling infanterie.

Tweede luitenants, van de adjudanten onderofficieren, Y. van der Veen, van de 18de afdeeling en F. Hayinga, van de 19de afdeeling; van den kadet sergeant majoor, T. Hiks, van het algemeen depot, van den sergeant majoor J. N. de Groot, van de 18de afdeeling infanterie; van de kadets sergeanten A. Selbach, van de 19de afdeeling en E. H. W. Barbier, van de artillerie; alsmede van den sergeant G. J. Engelenberg, van de 18de afdeeling infanterie, en

Almede goed te keuren het verleenen eener eervolle onderscheiding aan den kolonel inspecteur bij de militaire administratie, A. Winter, en aan den chirurgijn van de 3de klasse, J. der Sluys; mitsgaders het ontslaan uit den dienst van tweeden luitenants, P. C. Pijman, van het algemeen depot, van Wellheren, van de 19de afdeeling, J. W. Schefer en J. Cornelius, beide van de twintigste afdeeling; L. Dorn, van het regiment artillerie, en eindelijk van den apotheker der 1ste klasse, H. van Bergen, en van den apotheker der 2de klasse, F. A. R. de Boch.

Als Onze Minister voor de Marine en Kolonien, belast met de uitvoering dezes, waarvan afschriften gezonden zullen worden aan Onzen beminden zoon, den Prins van Oranje en Onzen Kommissaris Generaal van Oorlog, tot informatie.

Brussel, den 15den mei 1829

(Geteekend) WILLEM.

Van wege des Koning.

(Geteekend) J. G. DE MEIJ VAN STREEFKERK.

Accordeert met dezels origineel.

De Griffier ter Staats Secretarie,

(Geteekend) O'HAMECOURT.

Voor copie conform.

De Secretaris Generaal bij het Ministerie voor de Marine en Kolonien,

QUARLES VAN UFFORD,

Uitsluit van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, van den 28sten november 1829 no. 23).

IN NAAM DES KONINGS.

Minister van Staat, Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Heeft eene missive van den Luitenant Gouverneur Ge-

neraal, dd. 4 april 1828 no. 569, daarbij met de consideraten en advies der regering aanbiedende een doordacht besluit van den Luitenant Gouverneur Generaal, dd. 17 december 1827 no. 19, en aan de resolutie der regering van 29 januarij 1828 no. 49; genomen naar aanleiding van de dispositien van Hem Kommissaris Generaal, dd. 13 december 1827 no. 8 en 23 januarij 1828 no. 22, ontworpen concept ordonnancie op het patentregt.

Gezien het deswege ingewonnen advies van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, vervat in deszelfs missive, dd. 15 september 1828 no. 1440.

Gezien de laatste § van de missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, dd. 10 dezer no. 1811; daarbij onder kennisgave dat het de regering voorgekomen is dat het niet meer dan billijk zoude zijn dat de Europeesche of daarmede gelijkstaande ingezetenen aan eene belasting op de uitoefening van hun beroep of bedrijf werden onderworpen en met referte tot bovengemelde missive, dd. 4 april 1828 no. 569, voorstellende om als nog overtegaan tot het arresteeren van de daarbij aan Hem Kommissaris Generaal aangeboden ordonnancien op het patentregt.

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Provisioneel te arresteeren de

ORDONNANTIE op het Patentregt.

Art. 1. Geene Europeesche of derzelve afstammelingen en daarmede gelijkstaande personen op Java en Madura zullen eenigen handel, bedrijf, beroep of nering verrichten of uitoefenen of waarnemen, of in derzelve naar te open uitoefenen of waarnemen, zonder voorzien te zijn van patent, waarbij deze vergunning van wege het Gouvernement aan hun uitdrukkelijk wordt toegekend ten zij bij art. 5 dezer ordonnantie daarvan vrij gesteld.

art. 2. Het patent zal den persoon, aan wien hetzelfde is verleend de bevoegdheid geven, om, gedurende den tijd waarover hetzelfde is uitgegeven, den daarin vermelden handel, bedrijf, beroep of nering uitte oefenen.

art. 5. Vreemdelingen, waaronder verstaan worden elk en een iegelijk, die geen ingezetenen is van Nederlandsch Indië, alsmede zoodanigen, welke tot het drijven van handel niet behoorlijk zijn gepatenteerd, eenige waren, koopmanschappen van plaatsen, buiten Nederlandsch Indië gelegen, aanbrengeende, zullen dezelve niet vermogen te verkoopen in het klein.

art. 4. Indien nochtans zoodanige vreemdelingen, scheeps-overheden, supercargas, alsmede de ongepatenteerde ingezetenen of andere personen mogten verkiezen, om de door hun aangebragte waren of koopmanschappen opteslaan en in het klein te verkoopen, zullen zij zich tot dat einde moeten wenden tot de eerste civiele plaatselijke autoriteit, die, daartegen geene bijzondere bevestigingen hebbende, het verlangde verlof zal verleenen tegen betaling van een jaar patentregt, voor eenen koopman van de eerste klasse bepaald.

art. 5. Zullen niet van patent behoeven te zijn voorzien de navolgende, als:

- a. Geestelijke personen, kosters en andere kerkbedienden.
- b. Alle van landwege bezoldigde ambtenaren en bedienden, waaronder ook onderwijzers van de lagere scholen.
- c. Advocaten, mits het beroep van prokureur niet uitoefenende.
- d. Landeigenaren.
- e. De vaste bezoldiging genietende artsen, wondhealers, vroedmeesters en artsenijmengers, aangesteld bij de legers en hospitalen, in plaatselijke zieken-armen wees of andere Godshuizen en gestichten van liefdadigheid.
- f. Schilders, teekenaars en graveurs.
- g. Kantoor-bedienden.
- h. Ondermeesters en ondermeesteressen op de scholen.

art. 6. Er zal op de patenten een regt, ten behoeve van den Lande, worden geheven naar de klasse of kiasten, waaronder de patentschuldige komt te vallen, naar het ondervolgende tarief:

1ste klasse	f 300.
2de " "	- 225.
3de " "	- 150.

Bijvoegsel der Javasche Courant.

ZATURDAG, den 28sten November 1829.

Pekalongang, den 18den november 1829.

...als alhier eene zoo zeldzame als belangrijke jagt op
rossen en wilde Stieren bijgewoond hebbende, zoo wil
aarvan eene korte beschrijving geven, welke gewis door
belangstelling gelezen zal worden.
den 14den dezer, begaven wij ons, als daartoe door
gerang regent van Batang uitgenoodigd, op weg naar
ng, aan de oostelijke grenzen van deze residentie gele-
n na aldaar overnacht te hebben, vervolgde wij onzen
ar de plaats tot de jagt bestemd, welke slechts een
paal zuidwaarts van den grooten postweg gelegen is.
ontrek is aldaar geheel woest en genoegzaam onbewoond.
bosschen welke zich noordwaarts, 8 à 9 palen tot aan
strekken, schijnen deze gansche landstreek bij uitsluit-
et de bewoning van het groot wild bestemd te hebben,
de jagt ondernomen zal worden.
grootte uitgestrektheid gronds was omheind geworden,
akkig waren reeds drie rhinocerosen en acht wilde koe-
; waaronder zes stieren, eene koe en een jonge stier
afgesloten terrein bijgedreven; onverwijd had men
ats met eene sloot van 3 à 4 voeten diep en breed om-
ten einde de rhinocerosen te beletten de omheining
breken; zijnde het bekend, dat de rhinoceros, tegen
kracht nagenoeg niets bestand is, zich door eene kleine
laat tegenhouden.
waren van afstand tot afstand aan de omheining kleine
besen hutjes, 8 à 10 voeten van den grond geplaatst,
op zich de jagers verdeelde. Aan de zuidzijde van de
omheining bevonden zich duizenden van aanschouwers, wel-
eit de ver afgelegene dorpen waren te zamen gevloeid,
et schouwspel en het voordeel van deze jagt te genieten.
igen beweging hadden honderden van javanen tot de
king der omheining en het uitgraven der sloot medege-
t, alzo zij zich ook een aandeel van den belangrijken
beloofden. De chinezen vooral stellen eenen grooten prijs
en hoorn, het bloed en de huid van den rhinoceros, en
opmerkenwaardig, dat, zoo bij die natie als bij den
an, dezelfde eigenschap aan den hoorn van den
eros wordt toegeschreven, als die, welke in oude
in Europa daaraan werd toegekend. Zij beweren
lijk dat die hoorn door zekere merktekens het vergif
aadt. Het bloed van den rhinoceros wordt mede door hen
houwd nuttig te zijn voor zware inwendige gebreken. De
het vleesch, de tanden, kortom alles wat tot den rhinoc-
behoort, wordt als geneesmiddelen en tegengift door de
men en chinezen hoog geschat. Het vleesch van de wilde
en, is mede voor den javaan een zeer gezocht voedsel.
der werkte dus van zijnen kant met belangstelling mede,
zich van het wild te verzekeren.
p de hoogste boomen van het afgesloten terrein, waren jagers
aatst, en inlanders, welke door kleine vuurwerken in de
schaadjen te werpen, het wild, hetwelk aldaar verscholen
moesten opjagen.
oodra wij ons op de aangewezen plaatsen begeven hadden,
de men reeds het ontzettend geluid van den rhinoceros,
ke nabij onze zitplaats, door een klein bosch, nog voor
oog verborgen was; maar door het gevoel der menigte,
door het afschieten der vuurwerken, spoedig uit zijne
ilplaats te voorschijn trad. De rhinoceros naderde ons
zaam, en ik ontveins niet, dat op het eerste gezigt, mijne
orgheid zeer werd opgewekt, en ik met wantrouwen mijn oog
op de kleine sloot, welke onze zwakke bamboezen stel-
je, van onze vreesselijke tegenpartij afscheidde.
ij lieten echter den rhinoceros naderen, en niet voor dat
denzelven goed onder het schot hadden, werden onze ge-
ten op denzelven losgebrand, zulks bragt het thans woe-
ed geworden gedierte aan het deinzen, terwijl het eene
nde aan den hals was toegebracht en de overige schoten in
kop gevallen waren. Wij hadden onze kegels half met
gemengd, zoo dat dezelve op dien kleinen afstand goed
gedrongen waren.
en zegt dat de rhinoceros alleen aan de buik, de oogen
in den omtrek der ooren kvetsbaar is. Ik heb echter,
in den kop, twee met tin verharde kegels, diep doorge-
ngen gevonden. Op de huid van het lichaam waren ver-
dene kogels terug geslagen, welke door gaten van nog
halven duim diep werden angetoond.
De rhinoceros, welke nu in de westelijke boschaadje van
jagterk terug getreden was, ontmoette aldaar den troep
de stieren, welke door denzelven verjaagd wordende, met
verschrikkelijk geweld, blazende en snuivende langs de
der jagers kwam heeren snellen. De toegebrachte schoten
den twee stieren vallen, en wondde verscheiden derzelve.
De gewonde rhinoceros vervolgde de stieren tot in het mid-
van het jagterk, en ontmoette aldaar een tweede rhino-
ros, welke van de oostzijde was komen opzetten, alstoen
een geweldig gevecht tusschen deze twee verschrikkelijke
lossen plaats, waarvan wij allen aanschouwers konden zijn.
afstand waarop de strijders zich van ons bevonden, was
groot, om dezelve met den kogel eenig nadeel te kunnen

toebrengen, en ik geloof, dat al had zulks mogelijk gewee-
den vurigsten jager zelfs, bij een dergelijk gezigt, zijn wa-
zoude hebben nedergelegd, alzo hij alhier in veiligheid,
verbazend en allerzeldzaamst schouwspel genieten kon.
gevecht was van korten duur, maar woedend. De klein-
rhinoceros, nader bevonden een wijfje te zijn, vlugtte
eene zware wonde in den kop, van haren geweldigen verv-
ger af; weinig tijd daarna vertoonde zij zich, met een' der
rhinoceros voor onze zitplaats, en eenige wel gerigte scho-
deden haar dood op de plaats ter neder storten. De derde
rhinoceros, die zwaar gewond werd, trachtte nu in zijne w-
de, de omheining doortebreken, zoo dat wij een lilla, r-
schroot geladen, welke beneden ons geplaatst was, op den
ven lieten losbranden, waardoor hij aan het wijken gebr-
werd en de omheining woedend langs liep, maar door de sloot
het geschreeuw der aanschouwers werd terug geschrikt,
dat een schot uit een der boomen, denzelven ook ter ne-
velde.

De overblijvende rhinoceros, die nog woedend rondliep
ontmoette nu in het midden van het perk, een wild zwijf
hetwelk door hem met verbazende kracht naar de hoog-
werd opgeworpen, zoo dat het zwijn dood weer neder ploft.

De troep wilde stieren werd telkens door hem verjaag-
en in een tweden aanval, zagen wij den rhinoceros eene w-
de koe den ganschen buik opscheuren, zoo dat het dier n-
hangende ingewanden, het jagterk rondliep. De gewon-
rhinoceros liet nu in het klein bosch, hetwelk wij rechts v-
ons hadden, het vreesselijkst klaaggeluid hooren en spoed-
zagen wij door de bewegingen der zwaarste boomstruiken
welke even als grashalmen, onder zijne treden nederboge-
dat hij weder op onze zitplaats afkwam. Toevallig ontmoet-
hij de door ons gevelde wijfjes rhinoceros, welke met nieuw
woede door hem werd aangevallen en geheel het onder-
boven gekeerd werd. Op hetzelfde tijdstip hadden wij gel-
genheid weder verscheidene schoten op den reeds zoo zwa-
gewonden aanvaller te lossen, dewelke hem zijnen prooij
onze nabuurschap verlaten deden.

Korten tijd daarna vertoonde hij zich onder een der groot-
boomen, aan de zuidzijde van het perk, waaruit een behend
inlandsch jager van *Japara*, hem het doodelijk schot toebrag-
hetwelk alzo den laatsten en derden rhinoceros vallen deed.

Het gejuich der menigte was alstoen zeer groot, en honde-
den van javanen traden nu van alle kanten in het jagterk
om zich van hun aandeel van den rhinoceros te verzekeren.
De onvoorzigtigen lieten zichzelf niet afschrikken door de no-
rondlopende en gewonde wilde stieren, welke, wel is waar
afgemat in de digte struiken verscholen waren, maar toch va-
tijd tot tijd, onderling vechtende, het jagterk doorholde.

Wij deden alles wat mogelijk was om de javanen te belette-
de rhinocerosen geheel te schenden, maar vruchteloos, deze
ven waren in korten tijd van huid en vleesch beroofd, en me-
veel moeite is het mij gelukt, de koppen te mogen behouder.

De grootste had een hoorn, welke nog geen voet lengte had
waaruit ik opmaak, dat die rhinoceros nog zeer jong moe-
geweest zijn.

De overblijvende wilde stieren werden van tijd tot tijd ne-
dergeschoten, en den kleinen stier levendig gevangen.

Ten drie ure in den namiddag lagen alzo drie rhinocerosen
en zeven wilde stieren in het jagterk geveld, en hiermede wa-
onze jagt geëindigd, welke aan aanschouwers en deelnemer
het levendigst genoeg verschaft had.

Wij keerden naar ons nachtverblijf terug, werwaarts ook de
gevangen stier in een bamboezen hok werd overgebracht, en
moesten aldaar nog door een voorval bejegend worden, het
welk ons allen niet weinig stof tot scherts en lagchen gege-
ven heeft.

Te middernacht namelijk ontwaakte ik door een buitengewoon
geras binnen het huis. Ik stond van mijne slaapplaats op en
begaf mij naar buiten, toen eensklaps de jonge stier, die
uit zijn hok gebroken was, op mij afkwam, mijne opene slaap-
plaats binnenholde, op het bed sprong en alles aanviel wa-
hem voorkwam. Van daar beproefde hij een sprong op het
bed van den heer T... die nog gerust lag te slapen, maar
gelukkig verwarde zich de stier in de gordijnen, welke dig
waren. De heer T... sprong verschrikt ten voorschijn en
spoedig raakten wij allen op de been, om eene nieuwe jagt te
beginnen, welke gevaarlijker dan de afgelopen had kunnen
worden, zoo de jonge stier niet spoedig de opene deur ge-
vonden had, welke hem, den weg op, weder naar de boscheu-
deed terug ijlen.

SCHIEPSBERIGTEN

BATAVIA.

Aangekomen.

Nov. 25—schoener *Blora*, H. Batten, van de Cocos-Eilanden den 17den
november, passagier: de heer A. van der Jagt.
Nov. 26—brik *Tan Goangsing*, Bandar, van Cheribon den 14den novem-
ber.—schip *Deij Sinjo*, Sic Papp, van Pekalongang den 14den dito.